

RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ RADY 2004/68/SVV

ze dne 22. prosince 2003

o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 29, čl. 31 odst. 1 písm. e) a čl. 34 odst. 2 písm. b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu²,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Akční plán Rady a Komise o nejlepších způsobech provádění ustanovení Amsterodamské smlouvy o vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva³, závěry Evropské rady ze zasedání v Tampere a usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. dubna 2000 obsahují nebo požadují legislativní opatření proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii včetně společných definic, znaků skutkových podstat a sankcí.
- (2) Po společné akci Rady 97/154/SVV ze dne 24. února 1997 o boji proti obchodování s lidmi a pohlavnímu vykořisťování dětí⁴ a rozhodnutí Rady 2000/375/SVV ze dne 29. května 2000 o boji proti dětské pornografii na Internetu⁵ musí následovat další legislativní opatření řešící rozdílnost právních přístupů jednotlivých členských států a směřující k rozvoji účinné soudní a policejní spolupráce zaměřené proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii.
- (3) Evropský parlament v usnesení ze dne 30. března 2000 ke sdělení Komise o provádění opatření pro boj s dětskou sexuální turistikou opakuje, že dětská sexuální turistika je protiprávním jednáním úzce spojeným s pohlavním vykořisťováním dětí a dětskou pornografií, a vyzývá Komisi, aby předložila Radě návrh rámcového rozhodnutí o minimálních pravidlech týkajících se znaků skutkových podstat těchto trestných činů.

¹ Úř. věst. C 62 E, 27. 2. 2001, s. 327.

² Úř. věst. C 53 E, 28. 2. 2002, s. 108.

³ Úř. věst. C 19, 23. 1. 1999, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 63, 4. 3. 1997, s. 2.

⁵ Úř. věst. L 138, 9. 6. 2000, s. 1.

Revidovaný překlad právního předpisu Evropských společenství

- (4) Pohlavní vykořisťování dětí a dětská pornografie jsou spojeny se závažným porušováním lidských práv a základního práva dítěte na harmonickou výchovu a vývoj.
- (5) Dětská pornografie, která je zvláště závažnou formou pohlavního vykořisťování dětí, je díky využívání nových technologií a Internetu stále rozšířenější.
- (6) Významnou práci, kterou vykonávají mezinárodní organizace, zejména OSN, musí doplnit práce Evropské unie.
- (7) Je nezbytné, aby vůči závažným protiprávním jednáním, jakými jsou pohlavní vykořisťování dětí a dětská pornografie, byl přijat společný přístup, ve kterém podstatné znaky trestního práva společné všem členským státům včetně účinných, přiměřených a odrazujících sankcí tvoří společně s nejširší možnou soudní spoluprací nedílný celek.
- (8) V souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality se toto rámcové rozhodnutí omezuje na míru nezbytně nutnou k dosažení těchto cílů na evropské úrovni a nepřekračuje rámec toho, co je pro tento účel nezbytné.
- (9) Je třeba zavést dostatečně přísné sankce proti pachatelům, které umožní zahrnout pohlavní vykořisťování dětí a dětskou pornografii do působnosti již přijatých aktů v oblasti boje proti organizované trestné činnosti, jako jsou společná akce Rady 98/699/SVV ze dne 3. prosince 1998 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní⁶ a společná akce Rady 98/733/SVV ze dne 21. prosince 1998, kterou se stanoví, že účast na zločinném spolčení je v členských státech Evropské unie trestným činem⁷.
- (10) Zvláštní povaha boje proti pohlavnímu vykořisťování dětí musí vést členské státy k tomu, aby vnitrostátními právními předpisy stanovily účinné, přiměřené a odrazující sankce. Tyto sankce by měly být přizpůsobeny také činností vykonávaným právníky osobami.
- (11) Oběti, které jsou dětmi, by měly být pro účely vyšetřování a stíhání trestných činů upravených tímto rámcovým rozhodnutím vyslyšány přiměřeně svému věku a vyspělosti.
- (12) Tímto rámcovým rozhodnutím nejsou dotčeny pravomoci Společenství.
- (13) Toto rámcové rozhodnutí by mělo přispět k boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii tím, že doplňuje nástroje přijaté Radou, jako jsou společná akce 96/700/SVV ze dne 29. listopadu 1996, kterou se zavádí program podpor a výměn pro osoby, které jsou příslušné k boji proti

⁶ Úř. věst. L 333, 9. 12. 1998, s. 1. Společná akce naposledy pozměněná rámcovým rozhodnutím 2001/5000/SVV (Úř. věst. L 182, 5. 7. 2001, s. 1).

⁷ Úř. věst. L 351, 29. 12. 1998, s. 1.

obchodování s lidmi a pohlavnímu vykořisťování dětí⁸, společná akce 96/748/SVV ze dne 16. prosince 1996 o rozšíření působnosti Protidrogové jednotky Europolu⁹, společná akce 98/428/SVV ze dne 29. června 1998 o vytvoření Evropské soudní sítě¹⁰, společná akce 96/277/SVV ze dne 22. dubna 1996 o rámci pro výměnu styčných soudců nebo státních zástupců ke zdokonalování soudní spolupráce mezi členskými státy Evropské unie¹¹, a společná akce 98/427/SVV ze dne 29. června 1998 o správných postupech při poskytování vzájemné právní pomoci v trestních věcech¹², jakož i aktů přijatých Evropskou radou a Radou, jako jsou rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 276/1999/ES ze dne 25. ledna 1999, kterým se přijímá víceletý akční plán Společenství na podporu bezpečného používání internetu prostřednictvím boje s nedovolenými a škodlivými materiály v globálních sítích¹³, a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 293/2000/ES ze dne 24. ledna 2000, kterým se přijímá akční program Společenství (program Daphne) (2000 až 2003) o preventivních opatřeních pro boj proti násilí vůči dětem, mládeži a ženám¹⁴,

PŘIJALA TOTO RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Definice

Pro účely tohoto rámcového rozhodnutí se rozumí:

- a) „dítětem“ každá osoba mladší 18 let;
- b) „dětskou pornografií“ pornografický materiál, který zobrazuje:
 - i) skutečné dítě, které se aktivně nebo pasivně účastní jednoznačně sexuálního jednání, a to včetně dráždivého vystavování přirození nebo ohanbí dítěte, nebo
 - ii) skutečnou osobou se vzhledem dítěte, která se aktivně nebo pasivně účastní jednání uvedeného v bodě i), nebo
 - iii) realistické znázornění neexistujícího dítěte, které se aktivně nebo pasivně účastní jednání uvedeného v bodě i);

⁸ Úř. věst. L 322, 12. 12. 1996, s. 7.

⁹ Úř. věst. L 342, 31. 12. 1996, s. 4.

¹⁰ Úř. věst. L 191, 7. 7. 1998, s. 4.

¹¹ Úř. věst. L 105, 27. 4. 1996, s. 1.

¹² Úř. věst. L 191, 7. 7. 1998, s. 1.

¹³ Úř. věst. L 33, 6. 2. 1999, s. 1.

¹⁴ Úř. věst. L 34, 9. 2. 2000, s. 1.

- c) „počítačovým systémem“ zařízení nebo skupina propojených nebo souvisejících zařízení, z nichž jedno nebo více provádí na základě programu automatické zpracování údajů;
- d) „právníkou osobou“ subjekt, který má takové postavení podle použitelného práva, s výjimkou států nebo jiných veřejných subjektů vykonávajících státní moc a veřejných mezinárodních organizací.

Článek 2

Trestné činy týkající se pohlavního vykořisťování dětí

Každý členský stát přijme opatření k zajištění trestnosti těchto úmyslných jednání:

- a) donucování dítěte k prostituci nebo k účasti na pornografických dílech nebo kořistění prostřednictvím dítěte nebo jiné vykořisťování dítěte k takovým účelům;
- b) najímání dítěte k prostituci nebo k účasti na pornografických dílech;
- c) provádění sexuálních praktik s dítětem, pokud
 - i) je k nim použito nátlaku, síly nebo pohrůžek,
 - ii) je dítěti za jeho účast na sexuálních praktikách placeno nebo mu jsou poskytovány jiné odměny nebo výhody nebo
 - iii) dochází ke zneužití uznávaného postavení důvěry, nadřízenosti nebo vlivu nad dítětem.

Článek 3

Trestné činy týkající se dětské pornografie

1. Každý členský stát přijme opatření k zajištění trestnosti těchto úmyslných jednání, jsou-li prováděna neoprávněně, bez ohledu na to, zda jsou prováděna prostřednictvím počítačového systému či nikoli:

- a) výroba dětské pornografie,
- b) prodej, rozšiřování nebo další předávání dětské pornografie,
- c) nabízení nebo zpřístupňování dětské pornografie,
- d) pořizování nebo držení dětské pornografie.

2. Členský stát může vyloučit trestněprávní odpovědnost za jednání týkající se dětské pornografie
- a) uvedené v čl. 1 písm. b) bodu ii), pokud skutečně osobě se vzhledem dítěte bylo v době zobrazení ve skutečnosti 18 let nebo více;
 - b) uvedené v čl. 1 písm. b) bodech i) a ii), pokud v případě výroby a držby jsou vyobrazení dětí, které dosáhly pohlavní dospělosti, vyráběna a držena s jejich souhlasem a výhradně pro jejich vlastní soukromé užívání. I za předpokladu, že byl souhlas prokázán, nebude na něj brán zřetel, pokud za účelem jeho dosažení byl zneužit například vyšší věk, dospělost, situace, postavení nebo zkušenosti pachatele nebo závislost oběti na pachateli;
 - c) uvedené v čl. 1 písm. b) bodu iii), pokud je prokázáno, že pornografický materiál je vyroben a držen výrobcem výhradně pro jeho vlastní soukromé užívání, a to za podmínky, že k jeho výrobě nebyl použit žádný pornografický materiál uvedený v čl. 1 písm. b) bodě i) a ii), a za předpokladu, že zde nehrozí další rozšiřování materiálu.

Článek 4

Návod, pomoc, účastenství a pokus

1. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění trestnosti návodu, pomoci a účastenství na spáchání protiprávních jednání uvedených v člancích 2 a 3.
2. Každý členský stát přijme opatření k zajištění trestnosti pokusů o spáchání jednání uvedených v článku 2 a čl. 3 odst. 1 písm. a) a b).

Článek 5

Sankce a přitěžující okolnosti

1. S výhradou odstavce 4 přijme každý členský stát opatření nezbytná k zajištění toho, aby protiprávní jednání uvedená v člancích 2, 3 a 4 podléhala trestům odnětí svobody s horní hranicí alespoň mezi jedním a třemi roky.
2. S výhradou odstavce 4 přijme každý členský stát opatření nezbytná k zajištění toho, aby tato protiprávní jednání podléhala trestům odnětí svobody s horní hranicí alespoň mezi pěti a deseti roky:
 - a) trestné činy uvedené v čl. 2 písm. a) spočívající v „donucování dítěte k prostituci nebo k účasti na pornografických dílech“ a trestné činy uvedené v čl. 2 písm. c) bodu i);
 - b) trestné činy uvedené v čl. 2 písm. a) spočívající v „kořistění prostřednictvím dítěte nebo jiném vykořisťování dítěte k takovým účelům“ a trestné činy

uvedené v čl. 2 písm. b), v obou případech, pokud jde o prostituci a pokud je splněna nejméně jedna z následujících okolností:

- oběť je dítě nedosahující podle vnitrostátních právních předpisů věku pohlavní dospělosti,
 - pachatel úmyslně nebo z nedbalosti ohrozil život dítěte,
 - trestné činy byly spáchány za použití hrubého násilí nebo způsobily dítěti vážnou újmu,
 - trestné činy byly spáchány v rámci zločinného spolčení ve smyslu společné akce 98/733/SVV bez ohledu na výši trestu uvedenou v této společné akci;
- c) trestné činy uvedené v čl. 2 písm. a) spočívající v „kořistění prostřednictvím dítěte nebo jiném vykořisťování dítěte k takovýmto účelům“ a trestné činy uvedené v čl. 2 písm. b), v obou případech pokud jde o pornografická díla, v čl. 2 písm. c) bod ii) a iii), čl. 3 odst. 1 písm. a), b) a c), pokud je oběť dítě nedosahující podle vnitrostátních právních předpisů věku pohlavní dospělosti a pokud je splněna nejméně jedna z okolností uvedených ve druhé, třetí a čtvrté odrážce písm. b) tohoto odstavce.

3. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění toho, aby fyzické osobě, která byla odsouzena za některý z trestných činů uvedených v člancích 2, 3 nebo 4, mohlo být případně dočasně nebo trvale zabráněno ve výkonu pracovní činnosti vztahující se k doзору nad dětmi.

4. Každý členský stát může za jednání související s dětskou pornografií uvedená v čl. 1 písm. b) bodu iii) stanovit další sankce včetně jiných než trestněprávních sankcí nebo opatření.

Článek 6

Odpovědnost právnických osob

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby zajistil, že právnické osoby lze činit odpovědnými za protiprávní jednání uvedená v člancích 2, 3 a 4, která v jejich prospěch spáchá jakákoli osoba jednající samostatně nebo jako člen orgánu dotyčné právnické osoby, která v této právnické osobě působí ve vedoucím postavení na základě

- a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu,
 - b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby
- nebo
- c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.

2. Kromě případů stanovených v odstavci 1 přijme každý členský stát opatření nezbytná k zajištění odpovědnosti právnických osob v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání protiprávních jednání uvedených v člancích 2, 3 a 4 ve prospěch právnické osoby osobou jí podřízenou.

3. Odpovědnost právnické osoby podle odstavců 1 a 2 nevyklučuje trestní stíhání fyzických osob pro spáchání trestných činů uvedených v člancích 2, 3 a 4, návodu k nim nebo účastenství na nich.

Článek 7

Sankce ukládané právnickým osobám

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby právnickou osobu odpovědnou podle čl. 6 odst. 1 bylo možné postihnout účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi, které zahrnují pokuty trestní nebo jiné povahy a mohou zahrnovat i jiné sankce, například

- a) zbavení oprávnění pobírat veřejné výhody nebo podpory,
- b) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodní činnosti,
- c) uložení soudního dohledu,
- d) zrušení rozhodnutím soudu nebo
- e) dočasné nebo trvalé uzavření provozoven, jichž bylo užito ke spáchání protiprávního jednání.

2. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění možnosti postihnout právnickou osobu odpovědnou podle čl. 6 odst. 2 účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi nebo opatřeními.

Článek 8

Příslušnost a trestní stíhání

1. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k založení své příslušnosti ve vztahu k trestným činům uvedeným v člancích 2, 3 a 4 a spáchaným

- a) zcela nebo zčásti na jeho území,
- b) některým z jeho státních příslušníků nebo
- c) ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území.

2. Pokud byl trestný čin spáchán mimo jeho území, může dotyčný členský stát rozhodnout, že nebude uplatňovat pravidla o příslušnosti podle odst. 1 písm. b) a c) nebo že je bude uplatňovat pouze ve zvláštních případech nebo za zvláštních okolností.
3. Každý členský stát, který podle svých právních předpisů nevydává své státní příslušníky, přijme opatření nezbytná k založení své příslušnosti a k případnému trestnímu stíhání ve vztahu k trestným činům uvedeným v článcích 2, 3 a 4, pokud byly spáchány jeho státními příslušníky mimo jeho území.
4. Každý členský stát vyrozumí generální sekretariát Rady a Komisi o svém rozhodnutí použít odstavec 2 a případně uvede zvláštní okolnosti nebo podmínky, za kterých své rozhodnutí použije.
5. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k založení své příslušnosti pro trestné činy podle článku 3, případně podle článku 4, spáchané prostřednictvím počítačového systému, do kterého bylo vstoupeno z jeho území, bez ohledu na to, zda se počítačový systém samotný nachází na jeho území či nikoli.
6. Každý členský stát přijme nezbytná opatření k tomu, aby v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy bylo možné trestně stíhat přinejmenším nejzávažnější trestné činy uvedené v článku 2 poté, co oběť dosáhla zletilosti.

Článek 9

Ochrana obětí a pomoc obětem

1. Členské státy zajistí, aby vyšetřování ani stíhání trestných činů, na které se vztahuje toto rámcové rozhodnutí, nezáviselo na výpovědi ani trestním oznámení vzneseném obětí trestného činu, a to přinejmenším v případech, na které se vztahuje čl. 8 odst. 1 písm. a).
2. Oběti trestných činů uvedených v článku 2 je třeba považovat za zvlášť zranitelné oběti podle čl. 2 odst. 2, čl. 8 odst. 4 a čl. 14 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení¹⁵.
3. Každý členský stát přijme veškerá možná opatření k zajištění vhodné pomoci pro rodinu oběti. Každý členský stát zejména v případech, kdy je to vhodné a možné, uplatní ve vztahu k této rodině článek 4 rámcového rozhodnutí 2001/220/SVV.

¹⁵ Úř. věst. L 82, 22. 3. 2001, s. 1.

Článek 10

Místní působnost

Toto rámcové rozhodnutí se vztahuje na Gibraltar.

Článek 11

Zrušení společné akce 97/154/SVV

Zrušuje se společná akce 97/154/SVV.

Článek 12

Provedení

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s tímto rámcovým rozhodnutím do 20. ledna 2006.
2. Ke stejnému dni členské státy sdělí generálnímu sekretariátu Rady a Komisi znění předpisů, kterými se v jejich vnitrostátním právu zavádějí povinnosti vyplývající z tohoto rámcového rozhodnutí. Na základě těchto údajů a písemné zprávy předložené Komisi prověří Rada nejpozději do 20. ledna 2006, do jaké míry dosáhly členské státy souladu s tímto rámcovým rozhodnutím.

Článek 13

Vstup v platnost

Toto rámcové rozhodnutí vstupuje v platnost dnem zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 22. prosince 2003.

*Za Radu
předseda
A. MATTEOLI*